

Вод за одржавање падобрана

Више од поверења

Мало тога није могуће поправити у радионицама вода за одржавање падобрана 63. падобранског батаљона Специјалне бригаде Војске Србије. Управо таква „аутономија“ улива додатну сигурност нашим падобранцима.

Када говоримо о падобранцима, најпре помислимо на падобранске скокове – својеврсно крстарење небом, осећај слободе који доноси слободан пад кроз ваздух. Наравно, и на увежбано отварање падобрана и елегантан доскок на земљу. Ретко се, међутим, помињу они који обезбеђују да падобран буде безбедан за спуштање после скока из ваздухоплова. А у падобранству се грешке не праштају!

Стога и у 63. падобранском батаљону наше Специјалне бригаде, којим командује потпуковник Ненад Зонић, посебна пажња посвећује се правилном паковању, чувању и одржавању падобра-

на, што гарантује његово поуздано отварање и безбедан скок падобранца. Поменути послови су свакако мање атрактивни у односу на падобранске скокове, али без људи који квалитетно одржавају падобране не би било ни падобранства.

Слагање падобрана

Десантни и теретни падобрани пакују се, чувају и одржавају на војном аеродрому у Нишу. У саставу чете за обуку 63. падобранског батаљона налази се, поред наставног вода, и вод за одржавање падобрана. Ваља појаснити да слагачи падобрана више раде на његовом одржавању него што га слажу.

– У оперативним јединицама оружаних снага осталих земаља постоје људи који се баве само паковањем падобрана. Код нас је традиција да падобранци сами пакују падобране којима скачу, али ће вероватно и код нас, услед савремених трендова у тој области, слагачи падобрана ускоро бити специјализовани само за тај посао – објашњава командир чете за обуку капетан Игор Стошић и додаје да тренутно у падобранском батаљону слагачи падобрана такође изводе падобранске скокове.

Капетан Марио Брадић командује јединицом која у Војсци Србије одржава падобране. Његов вод има одељење за одржавање ваздухопловно-техничких средстава – специјалних падобрана типа „крило“ и десантних падобрана. Такође и одељење за десантирање технике. Одељењем за одржавање ваздухопловно-техничких средстава руководи старији водник прве класе Љубиша Цветановић. У саставу тог одељења су радионица за одржавање купола, кројачка радионица за оправку падобрана и радионица за падобранске инструменте. У њима се годишње обави од 700 до 800 периодичних прегледа, од 300 до 400 оправки лаког ремонта и од 50 до 70 сложенијих поправки падобрана.

Много тога одређује квалитет падобрана, али за падобранце је најважнија његова безбедност и поузданост. Једна од најважнијих особина безбедног, исправног и поузданог падобрана јесте порозност материјала, која се испитује најсавременијим уређајем у земљи за мерење пропустљивости падобранских тканина, у воду за одржавање падобрана.

И кројачка радионица има модерне машине за шивење и одржавање, које омогућавају и сложене поправке. У радионици за падобранске инструменте прегледају се аутомати и остала падобранска техника – током периодичних контрола сигурносних аутомата, лаког ремонта инструмената, дефектације и упућивања на виши степен поправки. Ако се зна да се у радионици могу крпити куполе, заменити гипка црева, коноп-

одређеној температури и влажности ваздуха и да се у одређено време препакује, без обзира на то да ли се њиме рукује. За главни падобран је тај рок месец дана, а за резервни три-четири месеца. На сваких шест месеци падобрана мора да прегледа и овлашћени мајстор, који потписом гарантује да је падобран исправан.

Слагачи падобрана сваком задатку приступају с истом одговорношћу и пажњом као да то чине први пут. Сертификати за паковање свих врста падобрана

ци или комплетни склопови, онда је јасно да је мало тога што се не може завршити у радионицама вода за одржавање падобрана. Управо та врста „аутономије“ приликом одржавања падобрана улива додатну сигурност припадницима 63. падобранског батаљона за време скокова.

Поуздано отварање

Падобранац при падобранском скоку пада брзином од око 200 километара на час. О поузданости отварања падобрана нема потребе говорити. Зато је и посао слагача падобрана изузетно одговоран и не дозвољава импровизације и аутоматизам.

Иако наши падобранци сами пакују своје падобране, припадници вода за одржавање их редовно чувају и одржавају, а пакују само у одређеним случајевима. Командир одељења за одржавање десантних падобрана заставник Ненад Миленковић истиче да је падобран осетљиво средство и да се мора чувати на

добијају се после захтевне и специфичне обуке, која може трајати и две године.

Како наводи разводница Милена Стојановић из Лесковца, сваки пут пажљиво прегледа падобрана како би уочила евентуална оштећења. До сада је задовољна послом слагача падобрана, као и чињеницом да иза себе има 44 падобранска скока.

– Паковање главног падобрана траје 45, а резервног 30 минута – појашњава разводница Ивана Јорданов из Крушевца и додаје да је то тако јер је десантни падобран површине трособног стана – око 82,5 квадрата.

Њен колега, десетар Дејан Цветковић тврди да су десантни падобрани у беспрекорном стању и да се периодични прегледи редовно изводе на сваких шест месеци.

– Било би боље да се такви послови специјализују – сматра он – зато што би сваки слагач падобрана могао да се посвети само том послу. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ

„Грифони“ најуспешнији падобранци

Екипа Падобранског клуба „Грифон“ Противтерористичке јединице МУП-а Србије најбоља је у генералном пласману 58. падобранског првенства Србије у класичним дисциплинама, које је од 7. до 9. септембра, на спортском аеродрому Лисичји јарак код Београда, организовао Ваздухопловни савез Србије. Друго место заузела је Падобранска екипа Војске Србије „Небеске видре“, док су падобранци Аеро-клуба „Парафин“ освојили бронзану медаљу.

После тродневног такмичења, у конкуренцији 25 падобранаца који су извели укупно 261 скок у дисциплини скок на циљ, у генералном пласману прво место поделили су Љубиша Наумовић из „Парафина“ и Радослав Кораћ из „Грифона“, а на трећу позицију пласирао се Мирољуб Јанићијевић из „Небеских видри“.

Такмичари су у повољним временским условима изводили скокове с висине од 1.000 метара, с које је требало да слете на циљ (електронски диск) пречника три сантиметра, који аутоматски бележи додир.

Модерне куполе захтевају од такмичара велико умеће у управљању, а истовремено обезбеђују велику прецизност при приземљењу. Победник је такмичар који скупи најмање бодова, то јест сантиметара удаљености од центра, а свако приземљење даље од 16 сантиметара од центра диска је промашај и не мери се.

У дисциплини фигуративни скокови надметала су се 23 такмичара, а најбољи је Слободан Терзић из „Грифона“. За њим су се на ранг-листу уписали Љубиша Наумовић из парафинског клуба и Радослав Кораћ, такође из екипе МУП-а.

Фигуративни скокови представљају индивидуални слободан пад у коме судије оцењују колико брзо и прецизно такмичари могу да изведу унапред задати комплет елемената. Серија се састоји од левог заокрета од 360 степени, десног заокрета од 360 степени и салта уназад. Тај низ елемената потребно је извести два пута. Мери се време за које је задатак урађен, па се од тога одузимају казне за погрешно изведене елементе. ■

Н. А.